

*Inicijativa za REKOM
Initiative for REKOM
Иницијатива за РЕКОМ
Nisma për KOMRA
Pobuda za REKOM*

Predsjednik Hrvatske, gospodin Ivo Josipović
Predsjednik Srbije, gospodin Boris Tadić
Član Predsjedništva BiH, gospodin Nebojša Radmanović
Član Predsjedništva BiH, gospodin Željko Komšić
Član Predsjedništva BiH, gospodin Bakir Izetbegović
Predsjednica Kosova, gospođa Atifete Jahjaga
Predsjednik Crne Gore, gospodin Filip Vujanović
Predsjednik Makedonije, gospodin Ѓорѓе Иванов
Predsjednik Slovenije, gospodin Danilo Türk

Predmet: osnivanje REKOM-a

Zagreb, Sarajevo, Beograd, Priština, Skopje, Podgorica, Ljubljana
Rujan 2011.

Poštovani predsjedniče Josipoviću,

Obraćamo vam se jer smatramo da građani zemalja nastalih na prostoru nekadašnje SFRJ imaju potrebu i pravo saznati sve činjenice o ratnim zločinima i drugim masovnim kršenjima ljudskih prava počinjenima tijekom ratnih sukoba 1990-tih godina, kao i kasnijim posljedicama tih ratova.

Post-jugoslavenska društva već više od desetljeća, otkad je oružje zanimalo, ne uspevievaju se izboriti s teškim nasljeđem ratne prošlosti, velikim dijelom zbog toga što su mnoge činjenice o ubijenima, prisilno nestalima, mučenima, protjeranima, o ljudima koji su patili na toliko različitih, strašnih načina, još uvijek nepoznate. Imena malog broja mrtvih se znaju, obitelji više od 13.000 prisilno nestalih i dalje tragaju za svojim najdražima, žrtve nemaju sistematske mogućnosti traženja i dobijanja pravedne reparacije, a nedostatak pouzdano utvrđenih činjenica o stradalima koristi se za političku manipulaciju, nacionalističku promociju, podsticanje mržnje i netrpeljivosti.

Inicijativa za osnivanje Regionalne komisije za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim kršenjima ljudskih prava na području nekadašnje SFRJ (REKOM) pokrenuta je kako bi činjenice o stradalima konačno bile utvrđene i prihvaćene od svih strana, te kako bi naša društva prestala poricati i relativizirati zločine činjene u njihovo ime. To je poticaj da javnost i

države priznaju nepravdu nanесenu žrtvama, da se napokon čuje i glas preživјelih i obitelji stradalih, da im bude omogućeno da javno iskažu svoje patnje, da ih čujemo neposredno, da im umjesto prešućivanja i poniženja bude pruženo suosjećanje i solidarnost. Osnivanje REKOM-a podržale su brojne udruge žrtava i njihovih obitelji, ratni veterani i bivši logoraši iz svih post-jugoslavenskih zemalja, vjerske zajednice, nevećinske etničke skupine, aktivisti za ljudska prava, brojni pravници, pedagozi i povjesničari, a poglavito veliki broj mladih.

Ovim pismom želimo dati glasnu i snažnu podršku Inicijativi za REKOM, jer vjerujemo da je utvrđivanje, objavljivanje i prihvaćanje činjenica na regionalnoj razini neophodno svima, kako bismo stvorili osnovu da se žrtvama vrati dostojanstvo, da budu zadovoljena njihova prava, da bude utvrđena sudbina prisilno nestalih i da se strahote zajedničke nam bliske prošlosti nikada ne ponove.

Inicijativa za REKOM je najbolja prilika da najzad prestanemo o prošlosti govoriti i misliti kao da ona još uvijek traje, da se s njome suočimo, da počnemo pamtiti i učiti iz nje, umjesto što nastavljamo živјeti ju.

Uz ovaj društveni, inicijativa za REKOM ima potencijal svježeg i mjerodavnog izvora podataka za pravosuđe, povijest i politiku u regiji, a posebno za stvaralačko moralno i psihološko preispitivanje konteksta iz kojega potičemo i u kojemu živimo, kapacitet presudnog utjecaja na budućnost i na osvajanje davnije prošlosti u ime te nove budućnosti. Inicijativa za REKOM može učiniti boljim naša društva, a prije svega nas same.

Mi, kojima je rat u Jugoslaviji sa svim posljedicama predmet profesionalnog istraživanja i umjetničkog viđenja, povod za razmišljanje i zabrinutost o sudbini sjećanja i istine, u svoje i u ime etike posla kojim se bavimo, tražimo da učinite sve što je u vašoj moći da ta inicijativa zaživi i da REKOM započne rad na osnovu Statuta koji je nakon godina konzultacija s građanima cijele regije usvojila Skupština Koalicije za REKOM.

S poštovanjem,

Alma Prica, glumica - dramska prvakinja, Hrvatska
Borut Šeparović, kazališni redatelj, Hrvatska
Drago Pilsel, novinar, Hrvatska
Heni Erceg, novinarka, Hrvatska
Igor Štiks, pisac, Hrvatska
Ivica Đikić, novinar i pisac, Hrvatska
Jurica Pavičić, novinar, pisac i filmski kritičar, Hrvatska
Lenka Udovički, redateljica, Hrvatska
Mate Matišić, dramatičar, scenarist, skladatelj i glazbenik, Hrvatska
Miljenko Jergović, pisac, novinar, Hrvatska
Nadežda Čačinović, filozofkinja, predsjednica hrvatskog P.E.N.-a, Hrvatska
Nenad Puhovski, redatelj, Hrvatska
Oliver Frlić, kazališni redatelj, Hrvatska
Predrag Lucić, novinar, pisac i redatelj, Hrvatska

Predrag Matvejević, pisac i publicist, Hrvatska
Rade Šerbedžija, glumac, Hrvatska
Sibila Petlevski, spisateljica, Hrvatska
Slavenka Drakulić, spisateljica i novinarka, Hrvatska
Slavko Goldstein, novinar, nakladnik i pisac, Hrvatska
Slobodan Šnajder, pisac i publicist, Hrvatska
Urša Raukar, glumica, Hrvatska
Viktor Ivančić, novinar i pisac, Hrvatska
Vilim Matula, glumac, Hrvatska
Vinko Brešan, redatelj, Hrvatska
Zdravko Zima, esejist, kolumnist i književni kritičar, Hrvatska
Žarko Puhovski, profesor filozofije politike, Filozofski fakultet Zagreb, Hrvatska
Ališer Sijarić, kompozitor, BiH
Amir Imširević, pisac, BiH
Braco Dimitrijević, konceptualni umjetnik, BiH
Damir Uzunović, pisac, BiH
Danis Tanović, redatelj, BiH
Dejan Zorić, glumac, BiH
Dino Merlin, glazbenik, BiH
Dino Mustafić, redatelj, BiH
Dragan Jovičić, glumac, BiH
Ermin Bravo, glumac, BiH
Goran Samardžić, pisac, BiH
Haris Pašović, redatelj, BiH
Jasmila Žbanić, redateljica, BiH
Jusuf Hadžifejzović, konceptualni umjetnik, BiH
Nenad Veličković, pisac, BiH
Safet Zec, akademski slikar, BiH
Selma Spahić, redateljica, BiH
Zlatko Topčić, dramski pisac, BiH
Aleksandra Jovičević, teatrologinja, Srbija
Biljana Srbljanović, dramska spisateljica, Srbija
Božo Koprivica, pisac, Srbija
Branka Petrić, glumica, Srbija
Branko Cvejić, glumac, Srbija
Dejan Mijač, redatelj, Srbija
Dragan Velikić, pisac, Srbija
Egon Savin, redatelj, Srbija
Filip David, književnik, Srbija
Gorčin Stojanović, redatelj, Srbija
Iva Milošević, redateljica, Srbija
Ivan Čolović, pisac i publicist, Srbija
Kokan Mladenović, redatelj, Srbija
Lazar Stojanović, redatelj, Srbija
Milena Dragičević – Šešić, profesorica, Fakultet dramskih umetnosti, Srbija
Mirjana Karanović, glumica, Srbija
Nikola Đuričko, glumac, Srbija
Nikola Samardžić, povjesničar, Srbija
Radmila Lazić, pjesnikinja, Srbija
Slobodan Šijan, redatelj, Srbija

Stevan Filipović, redatelj, Srbija
Svetislav Basara, književnik, Srbija
Teofil Pančić, novinar i pisac, Srbija
Vladimir Arsenijević, pisac, Srbija
Aleš Debeljak, književnik, profesor, Fakultet društvenih nauka, Ljubljana, Slovenija
Andrej Rozman Roza, glumac, Slovenija
Boris Vezjak, filozof, Pedagoški fakultet, Maribor, Slovenija
Boris A. Novak, književnik, Slovenija
Božidar Slapšak, profesor, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
Božo Repe, povjesničar, publicist, profesor, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
David Tasić, publicist, Slovenija
Dušan Jovanović, redatelj, Slovenija
Dušan Nećak, povjesničar, profesor, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
Goran Vojnović, književnik, Slovenija
Igor Mekina, novinar, Slovenija
Janez Janša, glumac, Slovenija
Josip Osti, pjesnik, Slovenija
Marjan Strojan, pjesnik, Slovenija
Matevž Krivic, pravnik i publicista, Slovenija
Metka Mencin Čeplak, sociologinja, Fakultet društvenih znanosti, Ljubljana, Slovenija
Milena Zupančič, glumica, Slovenija
Miroslav Slana - Miros, pjesnik, književnik i dramaturg, Slovenija
Mitja Čander, pisac, Slovenija
Mladen Dolar, profesor, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
Neža Kogovšek Šalomon, istraživačica, Mirovni inštitut, Ljubljana, Slovenija
Oto Luthar, povjesničar, Istraživački institut Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, Slovenija
Radko Polič, glumac, Slovenija
Sergej Flere, publicist, Filozofski fakultet, Maribor, Slovenija
Spomenka Hribar, spisateljica, Slovenija
Svetlana Slapšak, dekanica ISH (Institutum Studiorum Humanitatis), Slovenija
Tone Peršak, redatelj i književnik, Slovenija
Uršula Lipovec Čebren, antropološkinja, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija
Veno Taufer, pjesnik, Slovenija
Vera Kržišnik Bukič, sociologinja i publicistkinja, Institut za narodnostna pitanja, Slovenija
Vinko Moderndorfer, dramaturg, pisac i redatelj, Slovenija
Vlado Miheljak, sociolog, Fakultet društvenih nauka, Ljubljana, Slovenija
Bekim Lumi, redatelj, Kosovo
Doruntina Basha, dramaturginja, Kosovo
Eliza Hoxha, pjevačica, Kosovo
Engjëllushe Morina, Inicijativa Kosovare per Stabilitet, Kosovo
Enver Petrovci, glumac i redatelj, Kosovo
Jeton Neziraj, redatelj, Kosovo
Kushtrim Hoxha, glumac, Kosovo
Kushtrim Koliqi, redatelj, Kosovo
Kushtrim Koliqi, redatelj, Kosovo
Veton Nurkollari, redatelj, Kosovo

Zana Hoxha Krasniqi, redateljica, Kosovo
Andrej Nikolaidis, publicist, Crna Gora
Božena Jelušić, publicistkinja i profesorica književnosti, Crna Gora
Branko Baletić, redatelj, Crna Gora
Duško Vuković, novinar, Crna Gora
Janko Ljumović, direktor Crnogorskog narodnog pozorišta, Crna Gora
Leo Djokaj, pisac i kompozitor, Crna Gora
Marija Perović, redateljica, Crna Gora
Slobodan Marunović, glumac, Crna Gora
Varja Đukić, glumica, Crna Gora
Žaklina Oštir, glumica, Crna Gora
Андријана Јаневска, glazbeni umjetnik, Makedonija
Bajrush Mjaku, glumac, Makedonija
Билјана Ванковска, profesorica, politologinja, Filozofski fakultet, Makedonija
Билјана Тануровска-Кулавковска, Lokomotiva: Nove inicijative u umjetnosti i kulturi, Makedonija, Makedonija
Богдан Богданов, kemičar, profesor, Makedonija
Венко Андоновски, pisac i profesor, Filološki fakultet, Makedonija
Visar Vishka, glumac i producent, Makedonija
Владимир Петрушевски, pisac i profesor, Prirodno-matematički fakultet, Makedonija
Гордана Силјановска-Давкова, profesorica, Pravni fakultet, Makedonija
Daut Dauti, novinar i publicist, Makedonija
Димитар Мирчев, politolog, profesor, Makedonija
Драгана Заревска, umjetnica, Makedonija
Елизабета Шелева, spisateljica i profesorica, Filološki fakultet, Makedonija
Зоран Арсовски, likovni umjetnik, Makedonija
Ирена Стефоска, povjesničarka, Institut za nacionalnu povijest, Makedonija
Iso Rusi, novinar, Makedonija
Јасна Котеска, spisateljica i profesorica, Filološki fakultet, Makedonija
Јован Донеv, profesor, Evrobalkan, Makedonija
Катерина Колозова, profesorica filozofije i ženskih studija, Makedonija
Константин Тесторидес, novinar, Makedonija
Лилјана Дирјан, spisateljica, Makedonija
Љубомир Цуцуловски, filozof, profesor, Filozofski fakultet, Makedonija
Маја Бојациевска, profesorica, Filološki fakultet, Makedonija
Ристо Лазаров, pisac, Makedonija
Роберт Алаџозовски, pisac, Makedonija
Светлана Антиќ-Јовчевска, novinarka, Makedonija
Синиша Станковиќ, pisac i novinar, Makedonija
Славица Инџевска, zamjenica izvršnog direktora, Institut za otvoreno društvo, Makedonija
Слаѓана Димишковска, novinarka, Makedonija
Стојанка Мирчева, profesorica, Makedonija
Тодор Чепреганов, povjesničar, direktor Instituta za nacionalnu povijest, Makedonija
Ferid Muhić, pisac i profesor, Makedonija
Halil Zendeli, pisac i publicist, Makedonija
Шенка Колозова, glumica, Makedonija